

УДК 378.14.015.62

Т.А. Ящук, викладач
Уманський державний педагогічний університет ім. Павла Тичини,
Україна

СИСТЕМА ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

Серед чинників, які позитивно впливають на процеси інноваційного розвитку агропромислового комплексу держави вагоме місце займає підготовка кадрів вищої кваліфікації. Формування значного науково-освітнього потенціалу виступає необхідною передумовою для реалізації функціональних, технологічних та організаційних можливостей подальшого розвитку аграрної сфери економіки. Тільки постійний і безперервний науково-технічний прогрес, розвиток інноваційної основи та використання новітніх наукових розробок і технологій допоможе АПК забезпечити міцні конкурентні позиції.

З цією метою необхідно подолати невідповідність між змістом аграрної освіти та науки, освітніх технологій, усією структурою освітньої сфери, рівнем кадрового потенціалу та потребами агропромислового виробництва у нових умовах. Тому удосконалення інвестиційного розвитку, реалізація науково-технічного потенціалу передбачає удосконалення підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі сільського господарства та переробного комплексу.

Як стверджують науковці [1, с. 26], сучасна система вітчизняної аграрної освіти зберігає багато ознак застарілої моделі освіти і не відповідає реаліям сьогодення. Реформування сільськогосподарської освіти, науки як і промисловості повинно відбуватися одночасно з реформуванням аграрного виробництва.

Тривалий час підготовка кадрів для агропромислового комплексу в Україні була відокремлена від загальної системи освіти і перебувала в компетенції Міністерства аграрної політики і продовольства, що визначало шляхи розвитку аграрної освіти і було основним її клієнтом, від якого повністю залежали фінансування і робота галузі. В лютому 2015 року уряд передав сільськогосподарські ВНЗ у сферу управління Міністерства освіти і науки України. Таким чином, сьогодні аграрна освіта більш тісно інтегрується із загальною системою освіти країни. Незважаючи на те, що вища школа України

сьогодні також зазнає активних змін, перебуває на перехідному етапі, що зумовлено набранням чинності Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.), триває реорганізація роботи аграрних вищих навчальних закладів. Йдеться про поглиблену автономію, самостійність, самоврядність, пошук нових сфер застосування свого потенціалу [1, с. 26].

Проблемою сучасної вищої освіти у багатьох випадках є невідповідність програм навчання потребам бізнесу. Підприємства змушені проводити «донавчання» працівників не тільки з вузькопрофесійних питань і навичок, але навіть у базових знаннях, займатися формуванням необхідних компетенцій. Деякі дослідники говорять про те, що перед установами освіти постає завдання прогнозування тенденцій розвитку ринку праці та адаптація освітніх програм навіть відповідно до очікуваних змін.

Впровадження принципів інноваційного розвитку та пов'язане із ним постійне збільшення частки наукомісткого продукту у загальному обсязі виробництва веде до зростання попиту на кваліфікованих фахівців, що володіють навичками креативного мислення. Освічені люди використовують капітал більш ефективно, схильні до запровадження нововведень, до винаходу нових, більш досконалих форм виробництва.

Підвищення рівня освіти людини також дає їй важливі переваги у вигляді поліпшення умов праці, підвищення престижу в суспільстві і можливість отримання задоволення від самореалізації.

Таким чином, перед системою вищої аграрної освіти постала проблема її трансформації відповідно до сучасних соціально-економічних умов. Схвалена Кабінетом Міністрів України (розпорядження від 6 квітня 2011 р. №279-р) Концепція реформування і розвитку аграрної освіти та науки дасть змогу, зокрема, оновити зміст навчання з урахуванням потреб сучасного виробництва та запровадити на основі інноваційної моделі розвитку галузей агропромислового комплексу механізм розроблення та виконання науково-технічних програм [2].

Корилук С. вважає [3], що сучасні умови розвитку України зумовлюють пошук нових підходів до організації навчально-виховного процесу у вищих аграрних навчальних закладах України. Необхідне оновлення змісту вищої аграрної освіти та визначення її стандартів на рівні досягнень аграрної науки, техніки і технологій, а також світового досвіду на основі використання ідей інтеграції загальноосвітньої та спеціальної підготовки. Актуальним також є посилення поєднання теоретичної та практичної підготовки студентів та розвиток навчально-матеріальної бази та науково-методичного забезпечення навчального процесу у вищих аграрних навчальних закладах.

Отже, реформування системи вищої освіти є одним із визначальних чинників подальшого розвитку економіки на засадах інноваційності та конкурентоспроможності.

Список використаних джерел: 1. Кобець А. С., Пугач А. М. Сучасний стан освітніх послуг у сфері вищої аграрної освіти в Україні. *Аспекти публічного управління*. Дніпро, 2016. № 6–7 (32–33). С. 24–31. 2. Про схвалення Концепції реформування і розвитку аграрної освіти та науки : розпорядження

Кабінету Міністрів України від 6 квітня 2011 р. №279-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/279-2011-%D1%80> (дата звернення: 25.09.2018). 3. Кориліук С. Аграрна освіта в Україні та за кордоном: компаративний аналіз. URL: <http://acup.poltava.ua/files/Koriliuk.pdf> (дата звернення: 25.09.2018).